

DV Vjeverica
Ksaverska cesta 14
Zagreb

DOBRO NAM DOŠLI

KAKO OLAKŠATI PRILAGODBU DJETETA NA JASLICE/VRTIĆ

Pripremila:
Milena Haler, psihologinja mentorica

POLAZAK u jaslice/vrtić je događaj koji će sigurno unijeti puno promjena i emocija u život Vašeg djeteta, a i Vas roditelja isto tako. Za dijete je sve novo ono što je u vrtiću:

- odgojiteljice i djeca, sve druge osobe,
- novi prostori i predmeti
- nešto drugačiji proces i način zadovoljavanja potreba od kućnog (iako se jako trudimo da se što više prilagodimo)
- boravak među većim brojem djece, tj. dijeljenje pažnje
- svakodnevna višesatna odvojenost od roditelja.

PROCES PRILAGODBE JE PROCES ODVAJANJA DJETETA OD RODITELJA I USPOSTAVLJANJA SOCIO-EMOCIONALNE POVEZANOSTI DJETETA SA ODGOJITELJICAMA.

Za malo, jasličko dijete, to je zahtjevna zadaća, sasvim novo iskustvo na koje nema spreman odgovor, koje pobuđuje u njemu vrlo snažne emocije, kao prvo strah, tugu, ljutnju, s kojima se dijete nauči nositi i savladati ih.

ČIMBENICI o kojima ovisi kako će dijete reagirati u razdoblju prilagodbe i koliko će trajati su:

***dob djeteta** – sposobnost odvajanja ovisi o dobi zbog pojavljivanja razvojnog tzv.

straha od stranih osoba, straha od odvajanja (separacijski strah). Pojavljuje se sa 8 mj. i razvija različitim intenzitetom do iza 3.god.kad počne opadati i zato se do 4. godine dijete **teže** odvajava i prilagođava na novu okolinu, treba sigurnost poznate okoline i osoba; nema još toliku potrebu za drugom djecom

KADA JE LAKŠE U PRILAGODBI?

- iza 4. godine je lakša prilagodba
- * **ugodna prijašnja iskustva odvajanja** + stabilna emocionalna povezanost sa roditeljima olakšavaju
- lakše je djetetu koje ima braću, sestre, kao i onima koji su imali pozitivna iskustva kontakata s drugom djecom i odraslima;
- teže je djetetu koje ima negativna iskustva odvajanja kao što je ostanak u bolnici ili sl.

***individualne reakcije** djeteta na promjene ovisno o temperamentu (burne ili tihe reakcije i sl.)

BUDITE SPREMNI DA ĆE VAŠE DIJETE VJEROJATNO REAGIRATI

- **Emocionalnim reakcijama**
Dijete može biti jako tužno i patiti za roditeljem. Kod neke se djece može javiti velika ljutnja i razdražljivost i to posebice kada dođu iz vrtića kući. Obično burno reagiraju mlađa djeca.

- **Reakcijama vanjskim ponašanjima** – plač, agresivnost, pasivnost, držanje uz odgojitelja, uz prijelazni objekt
- **reakcijama na fiziološkom planu** odbijanje hrane, spavanja, povraćanje..
- regresivnim ponašanjem- **REGRESIJA**- obično u onom ponašanju koje upravo usvaja ili usavršava, dijete se zbog emocionalnog angažmana vraća na prethodni niži nivo ponašanja (npr. opet puže, a ne hoda sl.). Ta je regresija **prolaznog karaktera i dijete će to vrlo brzo nadoknaditi kad prođe krizu prilagodbe**
- djeca se razlikuju - neka reagiraju samo prvih dana; neka duže; dok neka ne pokazuju nikakve znakove prvih dana, ali nakon nekoliko dana počnu reagirati burno...

SVE OVE REAKCIJE SU PROLAZNOG KARAKTERA I ONE NESTAJU KAD DIJETE USPOSTAVI SOCIO-EMOCIONALNU VEZU SA ODGOJITELJIMA I TIME SE POČNE DOBRO I SIGURNO OSJEĆATI U JASLICAMA/VRTIĆU (prema iskustvima i mjerenjima taj proces traje oko mjesec dana)

KAKO PRIPREMITI DIJETE I TIME OLAKŠATI PRILAGODBU?

1. pripremite sebe, odlučite je li vrtić zaista mjesto koje želite za svoje dijete onaj dio dana kad nije s Vama
2. djetetu starijem od 3 god. recite da će ići u vrtić, zašto je to potrebno i kako to može biti dobro za njega –
 - vrtić je mjesto gdje ima puno igračaka i djece
 - vrtić je mjesto u kojem odgajateljci znaju mnogo zanimljivih igara
 - ispričajte što će se sve raditi u vrtiću i kako će teći njegov boravak
 - nikada se ne smije plašiti dijete vrtićem
 - povedite ga sa sobom da pogleda prostor, osoblje, te na inicijalni intervju sa stručnim suradnikom vrtića
3. jasličkom djetetu nećete puno objašnjavati, više uložite u njegov **doživljaj** - jasličkog prostora, Vašeg nasmiješenog lica prije i tijekom boravka u jaslicama, mir u Vama i miran glas u komunikaciji s odgojiteljima i s djetetom
4. na inicijalnom intervjuu recite sve o **navikama i potrebama** svog djeteta, o igrama, igračkama koje voli...kako bi se znali prilagoditi tome
5. sudjelujte **aktivnim** boravkom s djetetom u grupi prvih dana (igrajte se s djetetom, drugom djecom, surađujte s odgojiteljicom)
6. postepeno produljujte samostalan boravak djeteta u grupi u dogovoru s odgojiteljem
7. ponesite omiljenu igračku ili predmet koji će mu smanjiti osjećaj nesigurnosti (prijelazni objekti)
8. **Vrlo je važan jutarnji rastanak s djetetom u jaslicama/ vrtiću.** Roditelj treba biti smiren, nikako djetetu ne smije pokazati svoju zabrinutost ili žalost što ga ostavlja. Dijete će to osjetiti pa će se i ono tako osjećati. Rastanak s djetetom se ne smije odgađati u nedogled. Dugo smirivanje djeteta ili ponovno vraćanje ne preporuča se, jer dijete plače. Dijete će ubuduće plakati duže očekujući da se roditelj vrati. Pri odvajanju ostanite smireni, strpljivi, nježni, ali i odlučni
9. dovodite ga u kontinuitetu, jer svaki prekid dovodi do ponovne prilagodbe (readaptacija)
10. budite spremni na **OTVORENU KOMUNIKACIJU S ODGOJITELJIMA I STRUČNIM SURADNICIMA VRTIĆA, TE PRAVOVREMENO** izmjenjivanje informacija o ponašanju i dogovor o usklađenim postupcima